

*Hernieuwde belangstelling voor titelexclusiviteit***De zoete wraak van La Swift**

tekst: Bjorn Schipper

In deze bijdrage voor *Muziekwereld* sta ik stil bij de inhoud van titelexclusiviteit in de vorm van heropnameclausules in artiesten- en platencontracten. De aanleiding is een rel van heb ik jou daar tussen wereldster Taylor Swift ('La Swift') en haar voormalige manager en platenbaas. Deze rel kreeg in het afgelopen jaar veel aandacht in de media¹ en laat stiekem zien dat (ook) de inhoud van een artiesten- of platencontract de carrière van een artiest kan maken of breken.

Als jonge artieste tekende ze in 2006 een platencontract bij het indie-label Big Machine Records uit Nashville. De baas van dat label was Scott Borchetta. Belangrijk onderdeel van het platencontract met Big Machine was dat het label eigenaar werd van de masteropnamen van Taylor Swift en de daarmee verband houdende exploitatierechten.

Nadat Taylor Swift bij Big Machine haar eerste zes albums had opgenomen en uitgebracht en alleen al in de Verenigde Staten 32 miljoen albums had verkocht, tekende zij eind 2018 een platencontract bij het major label Republic Records, onderdeel van Universal Music Group. Dit keer niet op basis van een overdracht van masterrechten maar in de vorm van een exclusieve licentie aan Republic Records waarbij Taylor Swift zelf de eigenaar van de masteropnamen van haar nieuwe albums blijft.

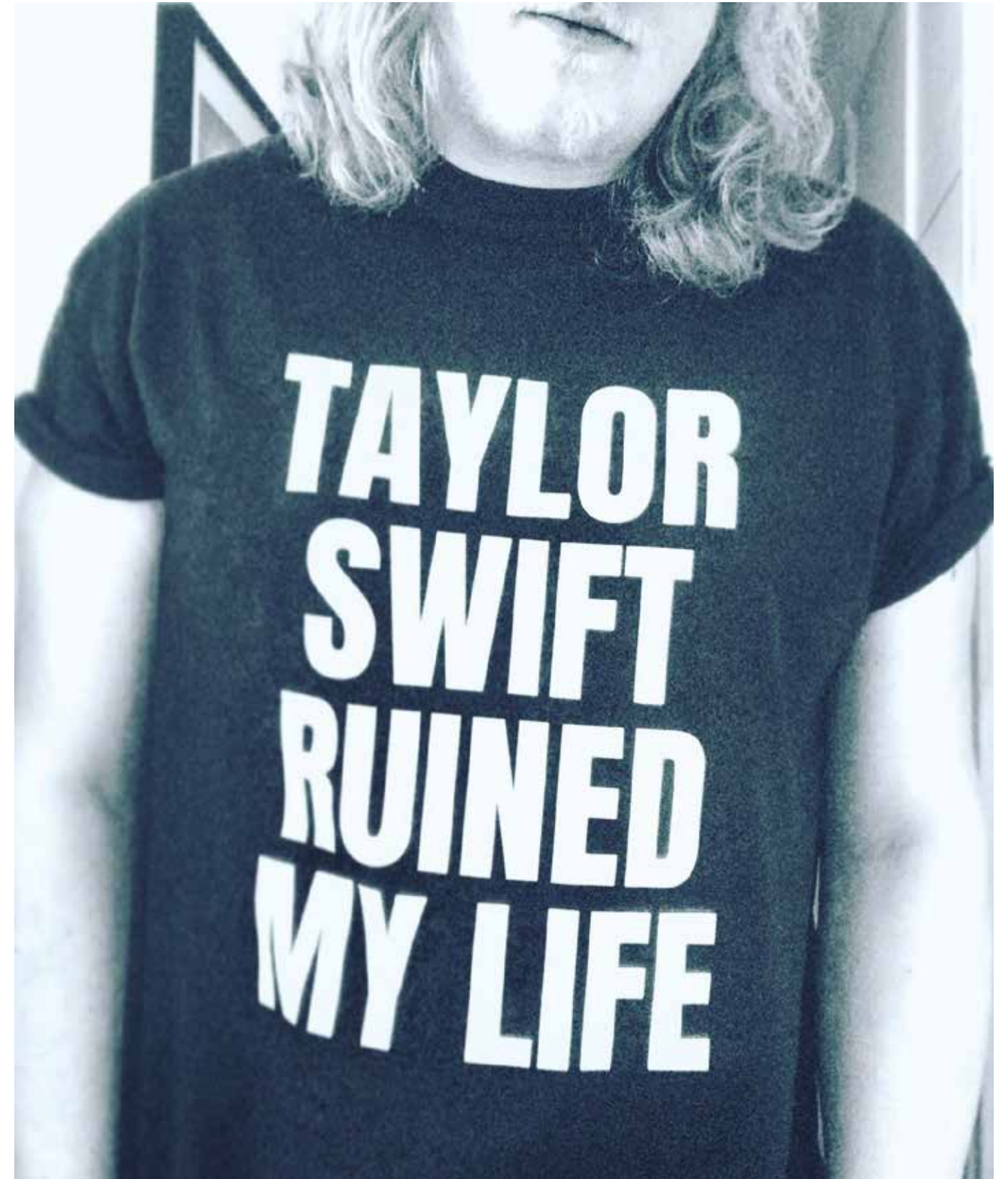
Bij Republic Records zette La Swift de positieve muzikale ontwikkelingen door. Haar toenemende populariteit had ook effect op haar zes eerdere albums die zij bij Big Machine had uitgebracht. Dit noemen we ook wel de 'back catalogue' van een artiest. Zo kon Big Machine blijven profiteren van de latere muzikale successen van Taylor Swift die onder de vlag van Republic Records gevierd konden worden.

Back catalogue Taylor Swift

Taylor Swift zag die ontwikkeling ook en deed een poging haar back catalogue terug te kopen van Big Machine. Dit zien we wel vaker: een artiest die wat verder in zijn of haar carrière is en met het oog op de lange termijn over de eigen muziekopnamen wenst te beschikken. Borchetta, baas van Big Machine, deed La Swift daarop het voorstel dat zij haar back catalogue weer terug zou kunnen krijgen als zij haar nieuw op te nemen albums bij Big Machine zou uitbrengen. Voor ieder bestaand album zou Taylor Swift dan een nieuw album bij Big Machine moeten aanleveren. Zes oude albums voor zes nieuwe albums.

Taylor Swift ging niet akkoord met het voorstel van Big Machine. Borchetta verkocht daarop in 2019 zijn label Big Machine aan Ithaca Holdings, het bedrijf van Scooter Braun, manager van onder andere Justin Bieber en Demi Lovato, en, jawel, ex-manager van Taylor Swift. Toen Taylor Swift in 2006 bij Big Machine tekende was Scooter Braun haar manager en hij wist daardoor als geen ander dat Taylor Swift de masterrechten op haar eerste zes albums aan Big Machine had overgedragen.

Laat Scooter Braun ten tijde van deze transactie nu net een van de aartsvijanden van Taylor Swift zijn. De

twee zijn in de afgelopen jaren ernstig gebrouilleerd geraakt, onder andere vanwege een andere beruchte publiekelijke fittie tussen La Swift en de artiest Kanye West en zijn vrouw Kim Kardashian. Scooter Braun was namelijk ook manager van Kanye West. Zo kon het dus gebeuren dat de eerste zes albums van Taylor Swift in handen vielen van haar ex-manager en aartsvijand Scooter Braun.

Het werd voor Taylor Swift nog pijnlijker. Scooter Braun verbood Taylor Swift daarop dat zij nog langer gebruik zou maken van de opnamen van haar eerste zes albums en haar daarin vastgelegde uitvoeringen en zorgde er daarnaast voor dat haar videoclips van die albums offline werden gehaald. Scooter Braun ging daarmee La Swift zelfs creatief dwarszitten.

Scooter Braun verkocht vervolgens Big Machine weer door aan een investeringsfonds. Met beide overnames van Big Machine schijnt zo'n 300 miljoen dollar gemoeid te zijn geweest. De waarde van de back catalogue van Taylor Swift als onderdeel van Big Machine werd daarbij op 140 miljoen dollar geschat.

Release heropnamen Taylor Swift

Als tegenzet op deze voor haar onwenselijke situatie en om controle te kunnen krijgen over haar muzikale legacy, zette Taylor Swift een in de muziekindustrie op deze schaal zelden vertoonde stap. La Swift ging over tot het opnieuw opnemen van haar eerste zes albums die destijds via Big Machine waren uitgebracht. Dit wordt ook wel heropnemen of 're-recording' genoemd. In de afgelopen periode heeft Taylor Swift heropnamen van haar albums getiteld Fearless en Red (Taylor's Version) uitgebracht. Muzikaal gaat het in het geval van Taylor Swift niet om letterlijke kopieën van haar eerder opgenomen uitvoeringen, maar om rijkere heropnamen die op verschillende onderdelen een upgrade hebben gekregen. Daarnaast biedt Taylor Swift op haar 'nieuwe' albums nog niet eerder uitgebracht bonusmateriaal aan en heeft zij ook andere artiesten uitgenodigd mee te spelen, zoals bijvoorbeeld Phoebe Bridgers. Zo zet Taylor Swift zich met haar nieuwe heropnamen in cre-

atief opzicht af tegen de oorspronkelijke opnamen die destijds door Big Machine zijn uitgebracht.

Titlexclusiviteit: heropnameclausules

De meeste artiesten- en platencontracten bevatten heropnameclausules, ook wel 're-recording restrictions' of 'titlexclusiviteit'² genoemd. Deze komen in de kern neer op exclusiviteit in de vorm van een contractueel verbod voor de artiest om zonder voorafgaande toestemming van het platenlabel medewerking te verlenen aan of toestemming te geven voor opname van zijn of haar muzikale uitvoeringen van de muziekwerken die de basis vormen van de masteropnamen van de artiest die door het platenlabel zijn uitgebracht. Ook bewerkingen van bestaande opnamen kunnen onder deze vorm van exclusiviteit vallen. Het contractuele heropnameverbod is bedoeld om te voorkomen dat de artiest de exploitatie van die oorspronkelijke masteropnamen in de wielen rijdt door te snel andere opnamen van dezelfde muziekwerken uit te (laten) brengen, zelf of door een ander label³. Op deze manier kunnen de exploitatierechten van het platenlabel beschermd worden tegen kannibalisatie. Het contractuele heropnameverbod kent vaak een duur van 3 tot 15 jaar, te rekenen vanaf opnamedatum, releasedatum of contractuele einddatum. In oorsprong gaat het bij deze 're-recording restriction' om een opname van een plaat ('record'⁴) die rechtstreeks zou kunnen kannibaliseren en dus concurreren met de exploitatie van de oorspronkelijke masteropname: een opname van een uitvoering van de artiest die bedoeld is om separaat uitgebracht te worden, zoals het geval is bij Taylor Swift.

Omdat sommige artiesten alternatieve opnamen gingen maken voor gebruik in bijvoorbeeld commercials, films en andere audiovisuele producties waardoor platenlabels inkomsten misliepen doordat de originele masters niet gebruikt werden, zijn de 're-recording restrictions' door platenlabels uitgebreid naar andere opnamen van de artiest van uitvoering van dezelfde muziekwerken voor andere doeleinden (in de woorden van Donald Passman: "For any other purposes"⁵). Dit om te bevorderen dat de oorspronkelijke masteropnamen voor dit

soort audiovisuele producties gebruikt worden en geen alternatieve opnamen van de artiesten.

De laatste jaren is een ontwikkeling te zien waarbij platenlabels de reikwijdte van de 're-recording restriction' nog verder proberen op te rekken naar alle opnamen van uitvoeringen van de artiest van de muziekwerken die de basis vormen van de oorspronkelijke masteropnamen, ongeacht het doel. Daar kan dan ook onder worden verstaan de uitzending van de opname van een optreden van een artiest tijdens een televisie- of radioprogramma, een online streaminguitzending en een concert, evenement of festival. Volgens deze uitleg is dan voor al deze optredens van de artiest eveneens voorafgaande toestemming van het platenlabel nodig. Anders gezegd, het platenlabel krijgt hiermee een spreekwoordelijke voet tussen de deur bij het maken van contractuele afspraken over de uitzending van dit soort opnamen door bijvoorbeeld omroepen, media en organisatoren van evenementen. Deze oprekking gaat daarmee nog een stap verder dan de eerdere verruiming van de scope van het contractuele heropnameverbod in verband met opnamen bestemd om gebruikt te worden in commercials, films en andere audiovisuele producties.

De vraag is of verdere oprekking van het contractuele heropnameverbod gelet op de oorspronkelijke bedoeling van die clausule, niet een stap te ver is. Het gaat feitelijk om andere opnamen die niet separaat als 'plaat' door een ander platenlabel of de artiest zelf

worden uitgebracht, maar alleen op normale wijze worden uitgezonden in het kader van een programma of evenement. Niet aannemelijk is dat de exploitatie van de oorspronkelijke masteropnamen hierdoor in het gedrang komt. Niettemin kwam onlangs naar buiten dat Universal Music Group de 're-recording restrictions' in haar artiesten- en platencontracten nog verder aangescherpt heeft⁶. Belangrijk dus om bij onderhandelingen over artiesten- en platencontracten scherp te zijn op de scope van het heropnameverbod.

Zoete wraak La Swift

Terug naar Taylor Swift. Heropname van haar eerste zes albums is mogelijk omdat de 're-recording restrictions' uit haar platencontract met Big Machine uitgewerkt zijn. Misschien wel mede dankzij de opletendheid van haar toenmalige manager Scooter Braun krijgt Taylor Swift nu de gelegenheid om diezelfde Scooter Braun muzikaal om de oren te slaan met de release van de heropnamen van haar eerste zes albums. Tegen de achtergrond van de fittie tussen La Swift en haar ex-manager en de manier waarop Big Machine het eerdere voorstel van de artieste beantwoordde, een te rechtvaardigen stap. In the end moet het gaan om de muzikale legacy van de artieste en niet om de ego's van de platenbaas en de ex-manager, zeker als het platenlabel al lang en breed eerdere investeringen terugverdiend heeft. Dat maakt de muzikale wraak van La Swift nu zo zoet.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam.

1. Zie recent Carrie Battan, 'Taylor Swift's quest for justice. With "Red (Taylor's Version)", Swift seeks to reclaim control in her business affairs and in matters of the heart.', 17 november 2021, *The New Yorker*.
2. Vgl. M.T.M. Koedoeder, 'Artiest & Recht. Nieuwe Praktijkgids 2011/2012', p. 155-156, 18e editie, 2011
3. Supra noot 3, p. 155.
4. In de woorden van Donald Passman: "Historically, re-recording restrictions applied only to "records", which meant there was no restriction on re-recording for motion pictures, commercials etc., which fell outside the definition of records", Donald S. Passman, 'All You Need to Know About the Music Business', p. 172, 8e druk, 2012.
5. Supra noot 5, p. 172.
6. Jasmine Hicks, 'Universal's new contracts will make it more difficult for artists to rerecord their work. Artists may have to wait longer to record their work.', 16 november 2021, *The Verge*.